

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 21. Divitiæ veræ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

uperantiam cum vidua misit ad Creditorem cum hoc mandato: admone eum vice meâ, qui hanc viduam oppressit, dic ei: Pater tuus rogat, sufficiat tibi, quod tuum est; nec exigas, quod non dedisti; nè id, quod habere videris, amittas. Si autem te audire noluerit, ecce do tibi summam pretii; porrige ei, & revertere. Paruit Diaconus in omnibus; sed non molliit iniquum hominem: cum damno suo fœnus accepit; & eodem momentò, quò aurum ab Episcopo missum contigit, humi collapsus miserrimè expiravit. Stengelius l. 3. divin. Judic. c. 13. Surius 14. Septemb. Vide plura apud Stengelium citatum.

Num. IV.

Sententia

Ex Veteri, & Novo.

Divitias, quas devoravit, evomet. Job 20. 15. quin si id sponte non fecerint, de ventre illorum extrahet eas Dominus. Quòd si alienum aliquid retinere præsumperit, DEum domus suæ inimicum habebunt. Segneri f. 13. f. 4. D. 2. Quadr.

Ne erigas oculos tuos ad opes, quas non potes habere (scilicet justè, & licitè) *quia facient sibi pennas quasi aquilæ, & volabunt in cælum.* Prov. 23. 5.

Qui ædificat domum suam impendit alienis, quasi qui colligit lapides suos in hyeme. Eccl. 21. 9. q. d. qui ædificat domum non suâ, sed alienâ, sumptu, putâ injustè, per vim, fraudem, aliamve injustitiam, ab aliis raptò; hic similis est homini &c. Complutenses habent: *colligit lapides in tumulum sepultura suæ.* q. d. non domum, sed sepulchrum, sibi ædificat. Sic etiam vertit Tigur. & Syrus. Cornelius hic.

Va qui prædaris! Il. 33. 1. Dicit in morte demon avaro: tu fuisti avis de rapina, modò raperis tu. S. Vinc. Ferr. f. de assumpt. V.

Perdix fovit, quæ non peperit; fecit divitias, & non in judicio. Jer. 17. 11. Tradunt Aristot. Theoph. Plinius: perdicem alterius perdicis ova furari, iis incubare, excludere pullos: qui cum adoleverint, & vocem excludentis audierint, ab ea, quasi alienâ, avolant ad primam, & veram matrem; cujus vocem naturæ instinctu agnoscunt. Tales, ait Jeremias, sunt Sedecias, & Judæi, alique divites; qui non in judicio, id est, non justè, sed injustè, divitias congregant, aliena rapiunt; & faciunt sibi divitias, quas brevi Babylonii diripient. Cornelius hic.

Pro eo, quòd diripiebatis pauperem, & prædam electam tollibatis ab eo - quid inde habent? domos quadrò lapide ædificabitis, & non habitabitis in eis. Vineas plantabitis &c. Amos 5. 11.

Va ei, qui multiplicat non sua! usquequo & aggravat contra se densum lutum. Habac. 2. 9. Nota: non ait, contra alios, sed contra se: ut enim alteri beneficiat, amore crudeli perdit seipsum.

Va qui congregas avaritiam malam domui suæ! cogitasti confusionem domui tuæ. Habac. 2. 9.

Va vobis, qui comeditis domos viduarum. Matth. 23. 14. Injusta bonorum alienorum defraudatio ruinam etiam temporalem parit. Meritò Christus viduarum spoliatoribus, præter primum vâ, ampliùs minatur judicium; quasi velit illos, non solum in futuro, sed & in præsentem, poenas dare. Bæza t. 3. l. 14. c. 16. §. 15.

Num. V.

Ex Patribus, & Aliis.

Quò quisque infirmior; eò prædæ patet. Sunt, qui invicem se devorent, & suâ carne pascantur. Minor apud ipsos, esca majoris est. Vide, nè idem te, qui piscem illum, finis maneat. S. Ambr. l. 5. hexam. cap. 5. de piscib.

Vetus est proverbium: abdita vulpium, sunt rapinæ luporum. Gerson D. 2. Palch.

Basilus Imp. paratet ad filium c. 27. ignis non ita celeriter paleam consumit, ut male, & injustè congelat opes, etiam jure paratas, in perniciem secum abripiunt.

Si bene valens pinguior ex Orbis fias, pinguedo illa vires addit, si verò ex morbo tumefas, artem quæris medicam. Sic qui, vel a parentibus justas divitias accepit, vel honestis modis lucratus est; iis fidere potest: si autem contra fas corripit, periculose avaritiâ laborat, mortique proximus est. Pinna in Eccl. Ethol. 1. 19.

§. XXI.

Divitiæ veræ.

Venit quidam homo dives. Joseph. Matth. 27. 57. Fuit ille Discipulus Christi, qui paupertatem tantoperè amabat, & prædicabat: *beati pauperes spiritu.* Quomodo ergo Joseph dives simul, & Discipulus Christi, esse poterat? S. Epiphani. orat. de Dom. sepult. verè dives Joseph; siquidem margaritam illam, quæ omnem pretii æstimationem excedit, secum habere, ac portare promeruerat. Verè dives! sacculum enim plenum portabat, nempe ipsum mer divinitatis thesaurum. Paoletti l. 6. Fello 5. Joseph.

Quid quaritis viventem cum mortuò? Luc. 24. 5. Quærendæ res sunt suis locis. Christus ibi non erat, ubi eam foemina quærebant. Quærebant inter mortuos; erat inter vivos: quærebant in domo mortis; erat in domo vitæ: quærebant in sepulchro jacentem; cum quærere deberent in domo victoriæ triumphantem. Sic tu quære divitias, gloriam, gaudia: hic in Mundo non sunt. Barradius D. Palchat. Marc. 16. t. 4. l. 8. c. 6.

Magnæ sunt divitiæ charitatis; sinè quâ dives pauper est; & cum qua pauper dives est. S. Aug. D. 2. Epiph. f. 2.

Quid habet dives? si DEum non habet? quid non habet pauper, si DEum habet? S. Aug. D. 5. Trinit. serm. 1.

Dom.

Dominus dedit, Dominus abstulit &c. Abstulit, qui dedit; nunquid perit, qui dedit? tanquam diceret: abstulit omnia; auferat omnia; nudum dimittat me, & servet mihi se. Quid enim mihi deerit, si DEum habuero? aut quid alia mihi profunt, si DEum non habuero? S. Aug. l. 1. de Symb. fidei c. 3.

Hæ sunt vel maximæ divitiæ, non egere divitiis. S. Chrys. in Pl. 111.

Nihil nostrum est, nisi hoc tantum, quod corde possessum, atque animæ nostræ coherens, à nemine potest prorsus auferri. Cassianus coll. 3. c. 10. dicebat Abb. Pafnutius.

Vide tit. Virtutes.

TITULUS XV. DOCERE. DOCTRINA. DOCTOR.

§. I.

DEUS vult nos ab hominibus doceri.

Ex Veteri, & Novo, & Patribus.

Vocavit Dominus Samuel. 1. Reg. 3. 4. Cur Samuel à DEO vocatus ad Sacerdotem properat? ut puer cum DEO locuturus prius ab homine instrueretur de modo, quò se deberet ad divinam locutionem comparare. Mendoza hic. DEus vocat Samuelem; simili voce Heli: & cur non aperit ei, ad quæ vocetur? sed ordinat, ut prius tendat ad Heli? Ut puer instrueretur à Seniore; quomodo se debeat disponere ad DEI mandatum accipiendum. Sylveira in Act 9.

Omnes nos quasi oves erravimus; unusquisque in viam suam declinavit. Il. 53. 6. Daturus rationem, cur omnes erraverint? dicit: quemque in viam suam declinasse, suo iudicio adhaesisse. Mendoza hic.

Ubi est, qui natus est? Matth. 2. 2. Diviniæ est providentiæ ordo, homines ab hominibus doceri. Sylveira hic q. 7.

Ibi dicitur tibi, quid te oporteat facere. Act. 9. 7. Saulum vocavit de cælo Dominus, non tamen quid agendum? plenius informavit; sed ad Ananiam remisit. Mendoza in 1. Reg. 3. v. 5. Et Centurionem Act. 10. 5. Cornelium, quamvis exauditas orationes ejus, elemosynasque respectas, ei Angelus nuntiaverit; tamen nullum esse ad Petrum ab eo imbuendum, legimus.

Divinas literas adeò obscuras voluit esse DEus, ut per *librum septem sigillis signatum*, Apoc. 5. 1. communiter intelligantur. Quò hæc obscuritas? Author Imp. hom. 44. in Matth. quia DEus etiam ex hominibus, alios voluit esse Doctores, alios discipulos. Ut scilicet inter eos mutua charitas, & humilitas, conservertur. Mendoza cit.

Qui se sibi magistrum constituit, stulto se discipulum subdit. S. Bern. ep. 87.

§. II.

A quo vis velis doceri.

Quomodo possum, si non aliquis ostenderit mihi. Actor. 8. 31. Ibat Eunuchus, ut valde potens in magnifico curru, multò co-

Polyanth. Sacr. Tom. I.

mitatu famulorum: è contrà Philippus solus, humili vestitu, pedibusque, incedens. Ab eo tamen ille petit doceri, & illuminari; ut expendit S. Chrys. hom. 35. in Gen. non agrè tulit Ennuchus, nec dedignatus est, neque se contumeliâ affici existimavit: quod plerisque insulsis accidit; quos pudet ignorantiam suam confiteri, & ab eis discere, qui docere valeant; & frequentèr malunt in perpetua versari ignorantia. Sylveira hic.

Laudanda est modestia Apollo; quòd, cum esset vir doctissimus in Scriptura, voluit magis informari ab una muliere, & opifise. Act. 18. 26.

Licet undecunque proficere, ac doceri. Omnia ferè mysticos asserunt intellectus; & facile est, ex qualibet re morum figurare venustatem. Nihil ita creatum est per se, nihil ita simplex; cui non sit aliquid, unde doceamur; vel cavere noxia, vel salutaria providere. Hildebertus ep. 16.

Vide plura tit. Consilia. Verbum Dei.

§. III.

Doctores.

Num. I.

Figura, & Symbola.

Pistor, Gen. 40. 1. significat Doctores grossioris, & naturalis doctrinæ Scribas: per Pincernam verò Doctores specialis doctrinæ. S. Thom. hic.

Collum tuum sicut monilia. Cant. 1. 9. In collo Doctores significantur; in monilibus opera exprimuntur: quia ea, quæ verbis docent, operibus ostendunt. S. Isidorus hic.

Sicut turris David, collum tuum. Cant. 4. 4. Collum; caput, & membra, connectit: unde per collum designantur, qui vel prædicatione, vel admonitione, alios convertunt, & capiti Christi jungunt. Rich. à S. Vict. hic.

Et habebat in dextera sua stellas septem. Apoc. 1. 16. Genuinam harum stellarum interpretationem dat ipse Angelus, qui hoc Joanni revelabat v. 20. *Septem stellæ, angeli sunt septem Ecclesiarum.* Il. intelliguntur de Doctoribus. Dan. 12. 3. *qui ad justitiam erudunt multos, fulgebunt quasi stellæ.* S. Hieron. hic: qui alios erudunt, stellarum fulgori comparantur: non enim sufficit scire Sapientiam, nisi ut alios erudias. Sylveira hic.

Q99

Nun.